

S. ELISABETH

REGINÆ PORTUGALLIÆ,

DUPLEX SECUNDÆ CLASSIS

cum Octava.

Pro omnibus Regnis, ac Dominiis Regi Hispaniarum Catholico subjectis. Ex concess. SS. D. N. D. Benedicti XIV. sub die 6. Augusti. 1748.

DIE VIII. JULII

In festo S. Elisabeth Reginæ Portugalliæ.

Duplex ij. Classis cum Octava.

Omnia ut in Breviario Romano.

Per totam Octavam S. Elisabeth fit de Sanctis occurrentibus, ut in Breviario, cum commemorat. Octavæ juxta Rubricas Generales.

DIE IX. JULII.

Secunda die infra Octavam sanctæ Elisabeth.

Omnia dicuntur ut in die festi præter Lect. j. Noct. quæ dicuntur de Scriptura occurrente & Lect. ij. & iij. Noct. quæ dicuntur, ut infra.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Gregorii Nazianzæni.

In laudem Gorgoniæ circa medium.

Lectio iv.

Eata Elisabeth pudicitia quidem laude adeo præfuit, adeoque non modò omnes ætatis suæ mulieres, sed etiam ve-

teres, quæ eo virtutis genere floruisse dicuntur, antecelluit, ut, cum in duo hæc genera vita nostra omnis divisa sit, nimirum in matrimonium, & cœlibatum (quorum alterum ut præstantius & divinius, ita majoris quoque laboris & periculi; alterum humiliter quidem & abjectius, ceterum minori periculo obnoxium) vitæ utriusque status incommodis, quidquid in utroque commodi erat, delegerit, in utrumque coegerit, alterius nempe sublimitatem, alterius securitatem: fueritque citra supercilium pudica, cœlibatus commoda matrimonio temperans, ac re ipsa ostendens, neutrum horum suapte natura tali esse, ut nos prorsus vel Deo vel mundo adstringat, vel ab his penitus nos separet.

R. Audi filia.

Lectio v.

Non enim quia carni conjuncta erat, idcirco à spiritu disjuncta est: nec quia pro capite virum habebat, idcirco primarium

márium caput ignorávit : sed mundo naturæque háctenus obsecúta , ut carnis legi , vel ei potius qui hanc carni legem indixit , satisfaceret , totam se postea Deo consecrávit. Enimverò divínus Sálomon in Provérbis , féminam domi manéntem , virúmque amántem laudat , quæ honestè in domo versátur , ac muliebria officia virili & strenuo ánimo exéquitur , sempérque ad fufum & colum manus obfirmat , ceterâque ómnia præstat , quæ ille de honesta & indústria matróna prædicávit. Ego verò si ab his rebus laudandæ Elisabeth argumenta péterem , similiter facerem , ac si ab umbra státuam laudárem , aut ab únguibus leónem , relictis maioribus & excellentioribus. *R.* Manum suam.

Lectio vij.

Quam umquam dignior fuit , quæ in públicum se inferret ? quam tamen rarius visa est , minúsque viròrum oculis páruit ? quam oculos æquè frænávit ? quam risum ádeo iníit , ádeo ut vel léviter subrisisse propémódum nímium ipsi viderétur ? quam áuribus suis jánuas magis impósuit ? quam rursus eas divíno sermóni magis apértas hábit ? imó quam mentem linguæ moderatricem magis præfecit ad pronuntiandas Dei justificatiónes ? quam modum ordinémque labiis suis magis constituit ? Unus illi rubor placébat , quem gignit pudor :

unus candor queni parit abstinentia. *R.* Regnum mundi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

In illo tempore : dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc : Simile est regnum Cælorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia II. in Evangelia.

Rursus cælestis regnum negotiátóri hómini simile dicitur , qui bonas margaritas quærit , sed unam pretiosam invénit , quam videlicet inventam , ómnia vendens emit : quia qui cælestis vitæ dulcedinem in quantum possibilitas admittit , perfectè cognóverit , ea quæ in terrénis amáverat , libenter cuncta derelinquit ; in comparatióne ejus vilésunt ómnia , deserit hábita , congregata dispérgit : inardescit in cælestibus ánimus , nihil in terrénis libet : deforme conspícutur , quidquid de terrénæ rei placébat spécie , quia sola pretiosæ margaritæ claritas fulget in mente.

R. Os suum. Lectio viij.

Rursus simile esse regnum cælorum sagénæ in mare missæ dicitur , ex omni genere piscium congreganti , quæ impléta ad littus edúctur , & in vasis boni pisces eliguntur , mali autem projiciuntur foras. Sancta Ecclé-

Ecclēsia sagēnæ comparâtur, quia & piscatōibus est commissâ, & per eam quisque ad ætēnum regnum à præsēntis sæculi fluctibus trahitur, ne in ætēnæ mortis profundo mergatur. Quæ ex omni genere piscium congregat: quia ad peccatōrum vēniā sapiētes & fatuos, liberos & seruos, divites & pāuperes, fortes & infirmos vocat.

By. Invocavi. **Lectio ix.**

QUæ sagēna, scilicet Ecclēsia, tunc universaliter replētur, cum in fine suo humani generis summa concluditur. Quam edūcunt, & secus littus sedent: quia sicut mare sæculum, ita sæculi finem significat littus maris. In quo boni pisces in vasis eliguntur, mali autem projiciuntur foras: quia & elēcti quique in tabernacula ætēna recipiuntur, & intēni regni luce pērdita, ad exteriōres tēnebras rēprobi pertrahuntur.

Te Deum laudamus.

In Vesperis à Capitulo fit de SS. Sept. Frat. Mart. cum commemorat. S. Elisabeth, col. rubr.

DIE X. JULII.

Tertia die infra Octavam sanctæ Elisabeth.

Fit de SS. Sept. Frat. Mart. ut in Breviario cum commem.

Octav. in Laud. & Mis. Orat. 3.

Concède nos. In ij. Vesperis à

Capitulo fit de die infra Octav.

S. Elisabeth cum commemor.

SS. Sept. Frat. Mart. & S. Pii

Papæ & Mart. col. alb.

DIE XI. JULII.
Quarta die infra Octavam
sanctæ Elisabeth.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 54. de Diversis,
cap. 1.

Lectio iv.

PRæstabit nobis, qui diem istum commendavit in Sanctis suis, ut infirmitas vocis nostræ sufficiat intentioni vestræ. Et hoc quod gestamus in manibus, Scriptura scilicet quam vidētis, commendat nobis inquirendam & laudandam mulierem quandam, habentem magnum virum, eum qui invenit perditam, ornavit inventam. Attendite cujus membra estis, inspicite cujus filii estis. Mulierem fortem quis inveniet? Difficile est invenire eam; imò difficile est nescire eam. Nonne ipsa est civitas in monte, quæ abscondi non potest? quare ergo dictum est, Quis inveniet? cum dici debuerit, Quis non inveniet? Sed tu civitatem in monte positam vides: ut autem in monte poneretur, inventa est quæ perierat.

By. Audi filia.

Lectio v.

QUando illustrata est quis eam non videt? quando latēbat, quis eam inveniret? Ipsa enim civitas est una illa ovis, quam perditam quæsit ille pastor, & inventam gaudens in hūme-

humeris reportavit. Ipse pastor, mons est: ovis autem in humeris ejus, civitas in monte. Facile est ut videas eam collocatam in monte: quando eam invenires, cum lateret in vepribus, in spinis utique delictorum suorum? Ibi enim quæsisse magnum est, ibi invenisse mirabile est. Hæc ejus difficilis inventio commendatur, cum dicit: Mulierem fortem quis inveniet? quis enim, quia unus; non, quia nec unus.

℞. Manum suam.

Cap. 3.

Lectio vj.

Pretiosior est autem lapidibus pretiosior, quæ ejusmodi est. Quid magnum quia pretiosior est mulier hæc lapidibus pretiosissimis? Pretiosi lapides idè dicti sunt, quia charitate valent. Jam ille vilis est, pretium perdidit, qui non habet charitatem. Doctrinam suam jactet licet, linguam suam jactet licet; audiat æstimatorem verorum lapidum matronæ hujus: audiat, inquam, quemdam artificem ornamenti hujus inspectorem. Si linguis hominum loquar, inquit, & Angelorum, charitatem autem non habeam, factus sum æramentum sonans, aut cymbalum tinniens. Jam non fulget, sed tinnit. Ergo discite lapides æstimare, negotiatores regni coelorum: nullus lapis nobis placeat, præter hujus mulieris ornamentum.

℞. Regnum mundi,

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum coelorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth. cap. 13.

Thesaurus iste, in quo sunt omnes thesauri sapientiae & scientiae absconditi, aut Deus Verbum est, qui in carne Christi videtur absconditus; aut sanctæ Scripturæ, in quibus repõsita est notitia Salvatoris: quem cum quis in eis invenerit, debet omnia istius mundi emolumenta contemnere, ut illum possit habere quem reperit. Quod autem sequitur: Quem cum invenerit homo, abscondit; idcirco dicitur, non quod hoc de invidia faciat, sed quod timore servantis, & nolentis perdere, abscondat in corde suo, quem pristinis prætulit facultatibus.

℞. Os suum.

Lectio viij.

Aliis verbis idipsum, quod supra dicitur. Bonæ margaritæ, quas quærit insitor, Lex & Prophætæ sunt. Unum autem est pretiosissimum margaritum, scientia Salvatoris, & sacramentum passionis illius, & resurrectionis arcænum. Quod cum

cum invenerit homo negotiator, similis Pauli Apóstoli, omnia Legis, Prophetarumque mysteria, & observaciones pristinas, in quibus inculpate vixerat, quasi purgamenta contemnit & quilibet, ut Christum lucrifaciat. Non quod inventio novæ margaritæ condemnatio sit veterum margaritarum; sed quod comparatione ejus omnis alia gemma vilior sit.

✠. Invocavi.

LECTIO nona dicitur de S. Pio papa & Mart. qua finita dicitur Te Deum laudamus.

Vesperæ dicuntur de sancto Joanne Abbate cum commem. Octav. & SS. Naboris, &c. Mart.

DIE XII. JULII.

Quinta die infra Octavam sanctæ Elisabeth.

Fit de sancto Joanne Gualberto, cum commem. Octav. & SS. Naboris, &c. Mart. ut in Breviario.

In ij. Vesperis, fit commem. sancti Anacleti Papæ & Mart. & Octavæ.

DIE XIII. JULII.

Sexta die infra Octavam sanctæ Elisabeth.

Fit de sancto Anacleto Papa & Mart. ut in Breviario cum commem. Octavæ in Laud. & Mis. Orat. 3. Concede nos.

Vesperæ de sancto Bonaventura Episc. & Doct. cum commemorat. sancti Anacleti, & Octavæ.

DIE XIV. JULII. 302

Septima die infra Octavam sanctæ Elisabeth.

Fit de sancto Bonaventura Episc. & Doct. ut in Breviario cum commem. Octav. in Laud. & Mis. Credo. In Vesp. à Cap. fit de Oct. S. Elisabeth. ut in j. Vesp. Festi, cum commemor. S. Bonaventuræ.

DIE XV. JULII.

In Octava sanctæ Elisabeth Viduæ. Duplex.

Omnia ut in die Festi, præter Lectiones j. Nocturni quæ dicuntur de Scriptura occurrenti, & Lect. ij. & iij. Nocturni, quæ dicuntur, ut infra.

In secundo Nocturno.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Unde supra cap. 12.

Lectio iv.

Duplicia pallia fecit viro suo. Jam acclamatis: credo, quod agnoscitis quæ sunt duplicia pallia. Laudes sunt, laudes fidei, laudes confessionis, laudes prædicationis. Quare duplicia? Christum laudas, Deum laudas, & hominem. Dupliciter lauda, simpliciter lauda. Dupliciter, quia homo est, & Deus: simpliciter, ut non sis fictus. Confitere Deum, confitere hominem: lauda Deum in homine, lauda hominem in Deo. Texuit pretiosissimum illud pallium laudis: In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum,

& Deus erat Verbum : hoc erat in principio apud Deum. Tēxit & aliud pāllium , propter conversatiōnem inter hōmīnes quotidiānam : Verbum caro factum est , & habitāvit in nobis.

℞. Audi filia.

Lectio v.

Cap. 16.

Hic ergo ista laboriōsa , vīgīlans , solícita , sevère castigans domum suam , surgens de noctibus , intuens lucernam ne extinguat̄ur , in tribulatiōne fortis , nondum receptis promissis pavens , bráchia sua in fūsum confirmans , non pigrum panem mandúcans. Ob labóres istos quasi paupertatis & necessitatis sæculāris , quid erit quia in diēbus novissimis lætata est ? Quid erit ? Audíte : propter quam spem árdeat lucerna nostra tota nocte , nunc audíte. Surrexerunt filii ejus , & ditati sunt. Modò in paupertate vivimus , in paupertate vigīlamus : & cum mōrimur , in paupertate dormīmus : sed surgēmus , & ditābimur. Quæ illæ divitiæ sunt Angelórum ? unam vestem habent lucis : numquam téritur , numquam fordidat̄ur. Si filius es mulieris hujus , attēde quando tibi divitiæ promittantur. Surrexerunt filii ejus , & ditati sunt , parati resurrectionis divitias accipere. Noli has amāre , ut mereāris ad illas venīre.

℞. Matrum suam.

Cap. 17. & 18.

Lectio vj.

ET vir ejus laudāvit eam. Multæ , inquit , filiæ fecerunt poténtiam. Laudes sunt , quibus eam laudat vir ejus. Quæ filiæ , quibus hæc comparat̄ur ? Non comparat̄ur. Tu autem superasti. Attēdite ergo vos , jam in fine lectiōnis sumus. Multæ filiæ fecerunt poténtias , multæ locútæ sunt linguis , scierunt ómnia sacramenta , fecerunt virtutes multas , dæmónia exclusērunt , res suas paupéribus distribuērunt , cōpora sua ignibus tradidērunt : inflatæ sunt , quia charitatem non habuērunt. Tu autem superasti & superposuisti omnes , non solum flore , sed & fructu grávida abúndans. Date illi de fructibus mánuum suarum. Quid date ? Veníte benedícti Patris mei. De quibus fructibus mánuum ejus ? Esurivi enim , & dedistis mihi manducāre. Et quod illi deinde negotium erit , finitis labóribus ? Et laudetur in portis vir ejus. Ipse erit portus labórum nostrórum , vidére Deum , laudāre Deum.

℞. Regnum mundi.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij.

Cap. 13.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc : Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro. Et reliqua.

De Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Unde supra quest. 16.

I Deo omnis scriba doctus in
regno cœlorum, similis est
hominī patrifamiliās, qui
profert de thesauro suo nova &
vetera. Utrum ista conclusiōne
expōnere voluit, quem dixerit
thesaurum in agro abscondi-
tum? Quoniam sanctæ Scriptu-
ræ intelliguntur, quæ nōmine
duōrum Testamentōrum novi
& veteris concluduntur quem-
admodum apud alium Euange-
listam gladium bis acutum tali
conclusiōne videtur expōnere.

℞. Os suum.

Lectio viii.

AN quia in parabolis ista lo-
cūsus est, & cum quæsi-
set ab eis utrum intellexissent,
respondērunt, se intellexisse?
Fortassē ista similitudine ūltima
patris familiās proferentis de the-
sauro suo nova & vetera, ostē-
dere voluit eum doctum habē-
ndum esse in Ecclesia, qui etiam
scripturas veteres parabolis ex-

plicatas intellexit, ab istis no-
vis accipiens regulas: quia &
ista Dominus per parabolas
enuntiavit, quamvis ipse Chri-
stus esset finis illorum, id est,
ut in eo illa vetera complerē-
tur. ℞. Invocavi.

Lectio ix.

UT si ipse, in quo illa
complentur & manifestan-
tur, per parabolas adhuc loqui-
tur, donec ejus passio velum
discindat, ut nihil sit occul-
tum quod non reveletur: mul-
tō magis illa, quæ ad commen-
dandam tantam ejus salutem
tam longē de illo scripta sunt,
parabolis operata esse novērimus:
quæ cum Judæi ad litteram ac-
ciperent, noluerunt esse docti
in regno cœlorum, neque tran-
sire ad Christum, ut auferetur
velamen quod supra cor eō-
rum positum est.

Te Deum laudamus.

Vesperæ dicuntur de festo
Triumphī sanctæ Crucis, cum
commemorat. Octavæ sanctæ
Elisabeth, col. Rub.

HISPANIARUM.

AD pias enixasque instantias nomine Catholici Regis Hispaniarum per R. P. D. Alphonsum Clementem de Arostegui Sanctissimo Domino nostro Benedicto XIV. porrectas, Sanctitas sua benignè inclinata indulset, ut Festum sanctæ Elisabeth Lusitanorum Reginae, Infantis Regis Aragoniae, quod in Regnis, ac Ditionibus Regis Portugalliae, & Algarbiorum cum Officio, & Missa sub ritu duplici secundæ classis cum Octava peragitur, in posterum in cunctis Regnis ac Dominiis Regi Catholico subiectis sub eodem ritu, & cum Octava ex Octavario Romano jam approbato desumenda celebrari possit & valeat. Hac die 6. Augusti 1748.

D. F. Cardinalis Tamburinus, Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

T. Patriarcha Hierosolymitanus Secret.